



Ευρωπαϊκή  
Επιτροπή

Έγγραφο κατευθύνσεων για την  
**Εξόρυξη ορυκτών πλην των  
ενεργειακών και το  
Natura 2000**

Περίληψη

Περιβάλλον



Σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν εκατοντάδες κέντρα πληροφόρησης Europe Direct. Μπορείτε να βρείτε τη διεύθυνση του πλησιέστερου σε σας κέντρου στον δικτυακό τόπο:

[https://europa.eu/european-union/\\_redirect\\_el](https://europa.eu/european-union/_redirect_el)

Καλώντας ατελώς τον αριθμό 00 800 67891011 (κάποια δίκτυα τηλεφωνίας ενδέχεται να έχουν χρεώσεις).

Μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τον δικτυακό τόπο: [https://europa.eu/european-union/contact\\_el](https://europa.eu/european-union/contact_el)

Πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο: [https://europa.eu/european-union/index\\_el](https://europa.eu/european-union/index_el)

Μπορείτε να τηλεφορτώσετε ή να παραγγείλετε δωρεάν και επί πληρωμή εκδόσεις της ΕΕ στην ακόλουθη διεύθυνση: <https://publications.europa.eu/el/publications>

Μπορείτε να ζητήσετε πολλαπλά αντίγραφα δωρεάν εκδόσεων επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct ή με το τοπικό σας κέντρο πληροφόρησης (βλ. [https://europa.eu/european-union/contact\\_el](https://europa.eu/european-union/contact_el)).

Η Πύλη Δημόσιων Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (<http://data.europa.eu/euodp/el>) παρέχει πρόσβαση σε σύνολα δεδομένων από την ΕΕ. Τα δεδομένα μπορούν να τηλεφορτωθούν και να επαναχρησιμοποιηθούν δωρεάν, τόσο για εμπορικούς όσο και για μη εμπορικούς σκοπούς.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2019

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2019

Η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται εφόσον αναφέρεται η πηγή. Η πολιτική περαιτέρω χρήσης εγγράφων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διέπεται από την απόφαση 2011/833/ΕΕ (ΕΕ L 330 της 14.12.2011, σ. 39). Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού τα οποία δεν καλύπτονται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας της ΕΕ πρέπει να ζητείται απευθείας η άδεια των κατόχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

ISBN: 978-92-79-99528-6

doi:10.2779/547585

KH-02-19-072-EL-N

## Σχετικά με το παρόν φυλλάδιο

Η Μη Ενεργειακή Εξορυκτική Βιομηχανία (ΜΕΕΒ) παρέχει πολλές από τις βασικές πρώτες ύλες για τις μεταποιητικές και κατασκευαστικές δραστηριότητες της Ευρώπης. Όμως, επιμέρους σχέδια και έργα ΜΕΕΒ μπορούν να έρθουν σε σύγκρουση με την προστασία της φύσης και ειδικότερα με τις Οδηγίες της ΕΕ για τους Οικοτόπους και τα Πτηνά.

Το παρόν φυλλάδιο είναι περιήληψη του εγγράφου κατευθύνσεων για την «Εξόρυξη ορυκτών πλην των ενεργειακών και το Natura 2000», και παρέχει οδηγίες για το πως μπορεί η ανάπτυξη της ΜΕΕΒ να είναι συμβατή με τις διατάξεις των δύο Οδηγιών της ΕΕ. Εστιάζει ιδιαίτερα στις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται σύμφωνα με το Άρθρο 6 της οδηγίας των Οικοτόπων και παρέχει διευκρινίσεις για βασικά θέματα αδειοδότησης έργων στο πλαίσιο της ανάπτυξης ΜΕΕΒ.

Το έγγραφο κατευθύνσεων απευθύνεται στις αρμόδιες αρχές και τους κυρίους των έργων, καθώς και σε συμβούλους, διαχειριστές των τόπων Natura 2000 και άλλους επαγγελματίες που ασχολούνται με τον σχεδιασμό, τη μελέτη, την εφαρμογή και την έγκριση των σχεδίων εξόρυξης ή των έργων ΜΕΕΒ. Μπορεί επίσης να ενδιαφέρει ΜΚΟ, διεθνείς οργανισμούς καθώς και το ευρύ κοινό.

### ΠΗΓΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

εξώφυλλο: Λατομείο ασβεστόλιθου, Λουξεμβούργο / Pxhere  
σελίδα 3: Θαλασσινό αλάτι, Μαγιόρκα / Pxhere  
σελίδα 4: Λίμνη σε παλιό ορυχείο βωξίτη / Palickap  
σελίδα 5: Λατομείο, αεροφωτογράφιση / Pxhere  
σελίδα 6: Barrois λατομείο σήμερα SCI / J.M. Pascolo  
σελίδα 8: Μηχανήματα εξόρυξης / Pxhere  
σελίδα 10: Εγκαταλειμμένο λατομείο / Pxhere

## Η μη ενεργειακή εξορυκτική βιομηχανία στην ΕΕ

Ο τομέας της Ευρωπαϊκής ΜΕΕΒ υποδιαιρείται σε τρεις κύριους υποτομείς ανάλογα με τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά των ορυκτών και κυρίως τη χρήση τους και τους βιομηχανικούς κλάδους που προμηθεύουν:

- **«δομικά» ορυκτά**, συνήθως περιλαμβάνουν αδρανή υλικά διαφόρων μεγεθών όπως άμμο, χαλίκια και διάφορα θρυμματισμένα πετρώματα (π.χ. κιμωλία, ασβεστόλιθο, ψαμμίτη), φυσικά πετρώματα (όπως μάρμαρο και γρανίτη) καθώς και ποικιλία από είδη αργίλου, γύψου και σχιστόλιθου
- **«βιομηχανικά» ορυκτά** περιλαμβάνουν φυσικά ορυκτά (π.χ. μπετονίτη, βορικά άλατα, άλατα ανθρακικού ασβεστίου, διατομίτες) ή χημικά ορυκτά (π.χ. αλάτι, ποτάσα, θειάφι)
- **«μεταλλικά» ορυκτά**, περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα μεταλλευμάτων τα οποία μετά από επεξεργασία δίνουν μέταλλα ή μεταλλικές ουσίες όπως αλουμίνιο, χρώμιο, χαλκό, χρυσό, λίθιο, μαγγάνιο.

Η εξόρυξη των «δομικών υλικών» και κυρίως των αδρανών αντιπροσωπεύει τον μεγαλύτερο υποτομέα της ΜΕΕΒ στην ΕΕ από άποψης αξίας και όγκου.

Η εξασφάλιση αξιόπιστης και σταθερής πρόσβασης στις πρώτες ύλες είναι ένας ολοένα και πιο σημαντικός παράγοντας για τον οικονομικό ανταγωνισμό της ΕΕ. Αναγνωρίζοντας αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε τον Νοέμβριο του 2008,

την Πρωτοβουλία για τις Πρώτες Ύλες, η οποία καθορίζει στοχοθετημένα μέτρα για τη διασφάλιση και τη βελτίωση της πρόσβασης στις πρώτες ύλες της ΕΕ.

Η Πρωτοβουλία για τις Πρώτες Ύλες βασίζεται σε τρεις πυλώνες: διασφάλιση της πρόσβασης στις πρώτες ύλες από διεθνείς αγορές με τους ίδιους όρους που ισχύουν για άλλους βιομηχανικούς ανταγωνιστές, καθορισμός του κατάλληλου πλαισίου προϋποθέσεων εντός της ΕΕ για την προώθηση ενός βιώσιμου εφοδιασμού από Ευρωπαϊκές πηγές και ενίσχυση της συνολικής αποδοτικής χρήσης των πόρων και προώθηση της ανακύκλωσης, ώστε να μειωθεί η κατανάλωση της ΕΕ.

Ο δεύτερος πυλώνας αποτελεί πραγματική πρόκληση αφού η βιομηχανία μπορεί να λειτουργήσει μόνο όπου υπάρχουν ορυκτά και δεν μπορεί να λειτουργεί μόνο σε περιοχές στις οποίες δεν υπάρχει σύγκρουση με άλλες χρήσεις γης, το ευρύ κοινό ή με προστατευόμενες περιοχές, τοπία ή περιοχές αισθητικού κάλλους.

Η ανάγκη για πρόσβαση σε συγκεκριμένα γεωτεμάχια σημαίνει επίσης ότι, ενώ η έκταση γης που απαιτείται για τη μη ενεργειακή εξόρυξη είναι σχετικά μικρή σε απόλυτες τιμές (λιγότερο από το 1% του εδάφους της ΕΕ), συγκεκριμένα έργα μπορούν να έρθουν σε σύγκρουση με ανταγωνιστικές χρήσεις γης ή ευρύτερα κοινωνικά συμφέροντα ή μπορεί να έχουν σημαντικές μη αποδεκτές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.



## Πλαίσιο της Πολιτικής

Όπως όλες οι άλλες χρήσεις γης, έτσι και η μη ενεργειακή εξορυκτική βιομηχανία πρέπει να λειτουργεί μέσα στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της ΕΕ, η οποία περιλαμβάνει τις δύο **Οδηγίες για τους Οικοτόπους και τα Πτηνά**. Οι Οδηγίες της ΕΕ για τους «Οικοτόπους» και τα «Πτηνά» αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο πολιτικής για τη βιοποικιλότητα της ΕΕ. Δίνουν τη δυνατότητα σε όλα τα κράτη μέλη να συνεργάζονται για την προστασία και τη διασφάλιση της επιβίωσης των πλέον απειλούμενων με εξαφάνιση και τρωτών ειδών και τύπων οικοτόπων.

Οι Οδηγίες έχουν δύο κύριους στόχους:

- την αυτοδίκαιη προστασία ειδών σε ολόκληρη την ΕΕ (μέσω διατάξεων για την προστασία των ειδών),
- τη διατήρηση ορισμένων σπάνιων και απειλούμενων τύπων οικοτόπων ή κρίσιμων ενδιαιτημάτων ορισμένων σπάνιων και απειλούμενων ειδών προκειμένου να διασφαλιστεί η μελλοντική επιβίωσή τους (μέσω διατάξεων για την προστασία περιοχών που οδήγησαν στη δημιουργία του δικτύου Natura 2000).

Το δίκτυο Natura 2000 περιλαμβάνει σήμερα περισσότερους από 27.500 τόπους καλύπτοντας περίπου το 18% της χερσαίας έκτασης της ΕΕ και περισσότερο από το 9% της θαλάσσιας έκτασης. Δεν είναι ένα σύστημα αυστηρής προστασίας όπου αποκλείονται όλες οι ανθρώπινες δραστηριότητες. Οι Οδηγίες του Nature παρέχουν ένα κοινό νομοθετικό πλαίσιο για όλα τα κράτη της ΕΕ, το οποίο εξασφαλίζει ότι οι ανθρώπινες δραστηριότητες – και οι δραστηριότητες ΜΕΕΒ – γίνονται με τρόπο που δεν επηρεάζει αρνητικά την ακεραιότητα των τόπων του Natura 2000.

Το **Άρθρο 6** της Οδηγίας των Οικοτόπων ορίζει τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για την αδειοδότηση σχεδίων και έργων τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις σε έναν τόπο Natura 2000. Ουσιαστικά, απαιτεί ένα σχέδιο ή έργο που ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις σε έναν τόπο Natura 2000 να υποβάλλεται σε «**Δέουσα Εκτίμηση**» (**ΔΕ**) για τη λεπτομερή μελέτη των επιπτώσεών του και τον συσχετισμό τους με τους στόχους διατήρησης του τόπου.



Τα σχέδια και έργα ΜΕΕΒ μπορούν επίσης να υπόκεινται στις διατάξεις των Οδηγιών για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (ΣΠΕ) και την Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ).

Σκοπός της **Οδηγίας ΣΠΕ** είναι να είναι να διασφαλίζεται ότι οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων εντοπίζονται, αξιολογούνται και λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτισή τους και πριν από την έγκρισή τους. Η διαδικασία, αν ακολουθηθεί, επιτρέπει μια πιο κατάλληλη χωροθέτηση των μελλοντικών έργων μακριά από περιοχές πιθανής σύγκρουσης με στόχους διατήρησης της φύσης.

Η **Οδηγία για την ΕΠΕ** έχει εφαρμογή σε επίπεδο μεμονωμένων δημόσιων και ιδιωτικών έργων. Η αδειοδότηση των έργων που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον πρέπει να γίνεται μόνο μετά τη διενέργεια ΕΠΕ και αφού ληφθούν υπόψη οι πορίσματά της.

Υπάρχουν πολλές ομοιότητες μεταξύ των διαδικασιών της ΣΠΕ ή ΕΠΕ και της Δέουσας Εκτίμησης και ως εκ τούτου συστήνεται η εναρμόνισή τους. Όμως υπάρχουν και ορισμένες σημαντικές διαφορές και έτσι η ΣΠΕ ή η ΕΠΕ δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τη ΔΕ καθώς καμία διαδικασία δεν υπερισχύει της άλλης. Μία από τις βασικές διαφορές, εκτός από το γεγονός ότι η ΔΕ εστιάζει στους στόχους διατήρησης των τόπων Natura 2000, είναι το πόσο

δεσμευτικό είναι αποτέλεσμα της ΔΕ. Αντίθετα με τη ΣΠΕ και την ΕΠΕ, αν η ΔΕ δεν μπορεί να εξακριβώσει ότι ένα έργο ή σχέδιο (μαζί με τα απαραίτητα μέτρα μετριασμού) δεν θα επηρεάσει αρνητικά την ακεραιότητα ενός τόπου Natura 2000, η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να συμφωνήσει με το έργο (εκτός από ειδικές περιπτώσεις π.χ. δεν υπάρχει λιγότερο επιβλαβής εναλλακτική λύση, προβάλλονται επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος και έχουν ληφθεί αντισταθμιστικά μέτρα). Από τη άλλη οι ΣΠΕ/ΕΠΕ έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε οι αρχές που είναι αρμόδιες για τον σχεδιασμό να έχουν πλήρη γνώση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του προτεινόμενου σχεδίου ή έργου, έτσι ώστε αυτές να ληφθούν υπόψη κατά την τελική τους απόφαση.

Άλλη περιβαλλοντική νομοθεσία και πολιτική της ΕΕ σχετική με τις δραστηριότητες της ΜΕΕΒ είναι:

- Η Οδηγία για τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας (2006/21/ΕΚ).
- Η Οδηγία για την Περιβαλλοντική Ευθύνη (2004/35/ΕΚ).
- Η Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕΚ) και η οδηγία για τα υπόγεια ύδατα (2006/118/ΕΚ).
- Η Οδηγία Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική (2008/56/ΕΚ).
- Η Στρατηγική της ΕΕ για την Αειφόρο Χρήση των Φυσικών Πόρων.
- Η αρχή της προφύλαξης.



## Πιθανές επιπτώσεις της MEEB στη φύση

Από τη φύση της, η εξόρυξη ορυκτών αναπόφευκτά έχει επιπτώσεις, συχνά αρνητικές, στη γη στην οποία πραγματοποιείται. Όμως υπάρχει επίσης ένας αυξανόμενος αριθμός παραδειγμάτων όπου ο τόπος εξόρυξης, κατά τη διάρκεια ολόκληρου του κύκλου ζωής της δράσης, έχει αποφέρει ένα συνολικό καθαρό όφελος για τη βιοποικιλότητα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι όλο και περισσότερα λατομεία, ορυχεία και μεταλλεία αποκαθίστανται κατά το τέλος του κύκλου ζωής τους έχοντας ως στόχο τη βιοποικιλότητα. Όταν αυτό συμβαίνει σε ένα ήδη υποβαθμισμένο φυσικό περιβάλλον, οι αποκατεστημένες περιοχές έχουν τη δυνατότητα να συμβάλλουν θετικά σε μεγάλο βαθμό στην βιοποικιλότητα παρέχοντας νέους οικοτόπους για την άγρια πανίδα.

Κατά την εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων των εξορυκτικών δραστηριοτήτων στη φύση και στην άγρια ζωή είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη ότι οι επιπτώσεις μπορεί να αφορούν όχι μόνο την περιοχή εξόρυξης αλλά και τις συναφείς εγκαταστάσεις,



όπως τις οδούς προσπέλασης, τους ταινιόδρομους τους θραυστήρες, τις θέσεις αποθήκευσης, τους αποθεσιοθαλάμους, τις δεξαμενές και τις λεκάνες συγκράτησης υπολειμμάτων κ.λπ. Αφορούν επίσης όλες τις φάσεις του έργου από τη αρχική εξερεύνηση και τη λειτουργία του χώρου εξόρυξης (συμπεριλαμβανομένης της εναλλαγής θέσεων/επέκτασης) έως το τέλος της λειτουργίας και την αποκατάσταση.

Το είδος και το μέγεθος των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ποικίλουν σημαντικά από τη μια θέση στην άλλη και εξαρτώνται από μια σειρά παραγόντων. Έτσι, πρέπει να καθορίζονται κατά περίπτωση.

Οι σωρευτικές επιπτώσεις πρέπει επίσης να εξετάζονται, αφού μπορεί να προκύψουν από την παρουσία πολλών θέσεων εξόρυξης σε μια περιοχή, ή σαν αποτέλεσμα συνδυασμού των επιπτώσεων των εξορυκτικών και άλλων αναπτυξιακών δραστηριοτήτων (π.χ. άλλες υποδομές ή βιομηχανικές δραστηριότητες). Έτσι, ακόμα και αν ένα συγκεκριμένο έργο εξόρυξης θεωρηθεί ότι δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις σε έναν τόπο Natura 2000 site, πρέπει να εξετάσουν επιπλέον τις πιθανές σωρευτικές του έργου αυτού σε συνδυασμό με άλλα σχέδια και έργα στην περιοχή.

Οι πιθανές επιπτώσεις των εξορύξεων στα είδη και τους τύπους οικοτόπων Κοινοτικού ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν:

- **απώλεια και υποβάθμιση των οικοτόπων:** η πρωταρχική επίπτωση της MEEB στη βιοποικιλότητα προκαλείται συχνά μέσω της εκχέρωσης και της απομάκρυνσης των επιφανειακών στοιχείων κατά την εξόρυξη ορυκτών ή την κατασκευή συνοδών υποδομών, όπως οι οδοί προσπέλασης, οι χώροι απόρριψης και οι λίμνες συγκράτησης υπολειμμάτων. Μέσω αυτών των διαδικασιών, οι υφιστάμενοι οικοτόποι μπορεί να τροποποιηθούν, να καταστραφούν, να κατακερματιστούν ή να μετακινηθούν τοπικά,
- **παρενόχληση και εκτόπιση ειδών:** η διαδικασία MEEB μπορεί να προκαλέσει επίσης σημαντική όχληση σε ορισμένα είδη φυτών ή ζώων. Η επίπτωση αυτή μπορεί να είναι προσωρινή ή μόνιμη, άμεση ή έμμεση, στην περιοχή του έργου ή και εκτός αυτής και μπορεί να προκληθεί σε διαφορετικές χρονικές στιγμές κατά τη διάρκεια του έργου. Τα ζώα μπορούν να ενοχληθούν

## Η σημασία του στρατηγικού σχεδιασμού

από σειρά παραγόντων όπως ο θόρυβος, η σκόνη, ρύπανση, η ανθρώπινη παρουσία, οι τακτικές μετακινήσεις (π.χ. μεταφορά προϊόντων), κ.λπ. Αυτό μπορεί να επηρεάσει την ικανότητα των ειδών για αναπαραγωγή, διατροφή, ανάπαυση ή διασπορά και μετανάστευση.

Οι επιπτώσεις των εξορύξεων στη βιοποικιλότητα μπορεί να προκληθούν από πολλούς παράγοντες όπως:

- **εκχερνώσεις:** η γη συχνά εκχερσώνεται προκειμένου να αποκτηθεί πρόσβαση στα ορυκτά και να δημιουργηθεί χώρος για τις συνοδούς υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των χώρων απόθεσης προϊόντων και απορριμμάτων, των λιμνών συγκράτησης υπολειμμάτων και άλλων υποδομών όπως οι ταινιόδρομοι, οι μονάδες επεξεργασίας κ.λπ.
- **υδραυλικές διαταραχές** (αλλαγή των υδρολογικών/υδρογεωλογικών συνθηκών): σε περίπτωση που απαιτείται αποστράγγιση του μεταλλεύματος ή της θέσης εξόρυξης, οι εξορυκτικές δραστηριότητες μπορούν ενδεχομένως να τροποποιήσουν τις υδρολογικές συνθήκες των περιοχών εξόρυξης και των παρακείμενων περιοχών, με επακόλουθες αλλαγές στο αποστραγγιστικό δίκτυο οι οποίες προκαλούνται από την προσωρινή ανισορροπία της επιφανειακής απορροής, διήθησης κ.τ.λ. Σε τέτοιες περιπτώσεις, αυτό θα μπορούσε να έχει επιπτώσεις σε κοντινές ή μακρινές πηγές και υδροτόπους, όσον αφορά στην ποσότητα και την ποιότητα των νερών,
- **αλλαγές στην ποιότητα των νερών:** ορισμένες εξορυκτικές και παραγωγικές διαδικασίες μπορούν να προκαλέσουν ρύπανση, καθώς και άλλες αλλαγές στην ποιότητα των υδάτων, οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν είτε άμεσα τους υδάτινους οικοτόπους και τα είδη της περιοχής ή/και έμμεσα άλλες περιοχές που είναι ευάλωτες σε τέτοιου είδους αλλαγές,
- **αλλαγές στους οικοτόπους** που μπορεί να ευνοήσουν τον εποικισμό εισβολικών ειδών: οι οικολογικές αλλαγές που προκαλούνται από λατομεία και ορυχεία μπορούν να ευνοήσουν τον εποικισμό από πρωτοπόρα είδη, κάποια από τα οποία μπορεί να είναι εισβολικά,
- **άλλους παράγοντες** όπως ο θόρυβος και οι δονήσεις, οι ενοχλήσεις λόγω μετακινήσεων, η σκόνη.

Ο στρατηγικός χωροταξικός σχεδιασμός συνιστά ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται από τις δημόσιες αρχές και τις βοηθά να εδραιώσουν μια συνεκτική και βιώσιμη αναπτυξιακή πολιτική για την περιοχή τους. Είναι ένα από τα πιο χρήσιμα εργαλεία για την αναγνώριση πιθανών συγκρούσεων και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στη φύση και την άγρια ζωή, νωρίς κατά τη διαδικασία σχεδιασμού. Δεν παρέχει μόνο ένα ολοκληρωμένο, ανοικτό και ισορροπημένο πλαίσιο για τη βιομηχανία αλλά επίσης μειώνει τον κίνδυνο εμπλοκών και καθυστερήσεων των συγκεκριμένων έργων.

Αυτό επιτυγχάνεται καλύτερα κατόπιν διαβούλευσης με όλους τους συμμετέχοντες και τις ομάδες συμφερόντων έτσι ώστε να ανιχνεύονται βιώσιμες εναλλακτικές.

Στην περίπτωση της MEEB, λεπτομερείς χάρτες των ορυκτών πόρων είναι απαραίτητοι για να εντοπιστούν οι τύποι των ορυκτών και να θεωρηθούν εκμεταλλεύσιμοι ή όχι από εμπορικής άποψης. Η επικάλυψη αυτών των χαρτών των ορυκτών πόρων πάνω στους χάρτες του Natura 2000, οι οποίοι δείχνουν τις θέσεις και τα όρια των τόπων Natura 2000, βοηθά στη γρήγορα αναγνώριση περιοχών στις οποίες δεν υπάρχει καθόλου ή υπάρχει μικρός κίνδυνος πιθανών συγκρούσεων και σε περιοχές υψηλού κινδύνου. Λεπτομερής έρευνα για τις περιοχές πιθανών συγκρούσεων μπορεί να διεξαχθεί από την ίδια τη βιομηχανία, σαν μέρος της προοδευτικής στρατηγικής της για το μέλλον ή από τις αρχές μέσω των εξορυκτικών σχεδίων ή των χωροταξικών/χρήσεων γης σχεδίων. Τα σχέδια αυτά εξετάζονται επιπλέον μέσω ΣΠΕ, ΕΠΕ και ΔΕ.

## Διενέργεια δέουσας εκτίμησης

Τα σχέδια (π.χ. σχέδια εξόρυξης) και τα συγκεκριμένα έργα μπορούν αν υποβληθούν σε Δέουσα Εκτίμηση (ΔΑ) σύμφωνα με το Άρθρο 6(3) της Οδηγίας των Οικοτόπων.

Η ΔΕ θα πρέπει να εξετάζει τις επιπτώσεις του εξορυκτικού σχεδίου/έργου εξόρυξης στην ακεραιότητα των τόπων Natura 2000, μεμονωμένα και σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα. Η διαδικασία έχει σχεδιαστεί προκειμένου να:

- εκτιμήσει πλήρως τις επιπτώσεις των σχεδίων ή έργων που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις σε έναν τόπο Natura 2000,
- επιβεβαιώσει ότι μια αρνητική επίπτωση στην ακεραιότητα ενός τόπου μπορεί να αποκλειστεί. Σε αντίθετη περίπτωση, το σχέδιο ή έργο μπορεί να εγκριθεί μόνο εφόσον μπορούν να επιβληθούν μέτρα αντιμετώπισης ή όροι σχεδιασμού οι οποίοι απομακρύνουν

ή ελαχιστοποιούν τις αρνητικές επιπτώσεις στον τόπο,

- παρέχει έναν μηχανισμό για την έγκριση, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, των σχεδίων ή των έργων για τα οποία δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί ότι δεν θα επηρεάσουν αρνητικά έναν τόπο Natura 2000, ακόμα και μετά την εφαρμογή μέτρων αντιμετώπισης, όταν τα εν λόγω σχέδια ή έργα, ελλείψει εναλλακτικών λύσεων, κρίνονται ως έργα υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος.

Είναι ευθύνη των αρμόδιων εθνικών αρχών, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα της ΔΕ, να εγκρίνουν το σχέδιο ή το έργο. Όταν παραμένει εύλογη επιστημονική αμφιβολία, ως προς την απουσία αρνητικών επιπτώσεων στην ακεραιότητα ενός τόπου, σε σχέση με ένα σχέδιο ή έργο, η αρμόδια αρχή αρνείται την αδειοδότησή του και/ή ζητάει την ενσωμάτωση πρόσθετων μέτρων μετριασμού των επιπτώσεων έως ότου αρθούν οι παραπάνω αμφιβολίες.





## Αποκατάσταση και βιοποικιλότητα

Αν, βάσει της ΔΕ, δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί ότι ένα σχέδιο ή έργο δεν θα επηρεάσει αρνητικά την ακεραιότητα ενός τόπου, οι διατάξεις του Άρθρου 6(4) της Οδηγίας των Οικοτόπων εφαρμόζονται σε όλες τις μεταγενέστερες αποφάσεις που λαμβάνονται για τη συνέχιση του έργου όπως αρχικά προτάθηκε και ορίζεται το σύνολο των προϋποθέσεων οι οποίες πρέπει να πληρούνται προκειμένου οι αρμόδιες αρχές να το αδειοδοτήσουν. Εναπόκειται, σε όποιον θέλει να κάνει χρήση του άρθρου 6(4), να αποδείξει, ως προϋπόθεση, ότι πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- η προτεινόμενη για έγκριση εναλλακτική λύση είναι η λιγότερο επιζήμια για την ακεραιότητα του τόπου Natura 2000, όσον αφορά στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, και δεν υπάρχει άλλη εφικτή εναλλακτική λύση ή οποία δεν επηρεάζει αρνητικά την ακεραιότητα οποιουδήποτε τόπου Natura 2000,
- υπάρχουν επιτακτικοί λόγοι υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, όσον αφορά στην ανθρώπινη υγεία και την ασφάλεια ή σημαντικές ευεργετικές συνέπειες για το περιβάλλον, ή άλλοι επιτακτικοί λόγοι, για τους οποίους πριν την αδειοδότηση του σχεδίου ή του έργου έχει γνωμοδοτήσει η Επιτροπή,
- έχουν υιοθετηθεί όλα τα αναγκαία αντισταθμιστικά μέτρα που διασφαλίζουν την προστασία της συνολικής συνοχής του Natura 2000.

Τα αντισταθμιστικά μέτρα πρέπει:

- να συμβάλλουν στη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος εντός της συγκεκριμένης βιογεωγραφικής περιοχής, ή εντός του ίδιου εύρους κατανομής, ή της μεταναστευτικής οδού, ή της περιοχής διαχείμασης των πουλιών (π.χ. για τους χαρακτηρισμένους τόπους βάσει της Οδηγίας για τα Πουλιά) εντός συγκεκριμένου Κράτους Μέλους,
- να αφορούν, σε συγκρίσιμες αναλογίες, στους οικοτόπους και τα είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος που επηρεάζονται αρνητικά,
- να παρέχουν λειτουργίες συγκρίσιμες με εκείνες που είχαν δικαιολογήσει την επιλογή του αρχικού τόπου, ιδίως όσον αφορά την επαρκή γεωγραφική κατανομή.

Η MEEB κάνει σημαντική προσπάθεια όχι μόνο για να μειώσει τις επιπτώσεις της αλλά και για να συνεισφέρει στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, κυρίως μέσω της αποκατάστασης των θέσεων εξόρυξης και την εφαρμογή αντισταθμιστικών για τη βιοποικιλότητα οφελών.

**Αποκατάσταση** είναι η διαδικασία μετατροπής εγκαταλελειμμένων εκτάσεων σε χρησιμοποιήσιμη γη και μπορεί να περιλαμβάνει τεχνικές καθώς και οικολογικές λύσεις. Το σχέδιο αποκατάστασης αποτελεί συνήθως αναπόσπαστο τμήμα του έργου MEEB και μέρος των όρων αδειοδότησης. Αν σχεδιαστεί και εφαρμοστεί σωστά μπορεί να συνεισφέρει στον μετριασμό ή την αντιστάθμιση των αρνητικών επιπτώσεων.

Το βασικό κριτήριο για να καλύπτει η αποκατάσταση τις απαιτήσεις ενός μέτρου μετριασμού επιπτώσεων σύμφωνα με το άρθρ. 6(3) είναι ότι, ανά πάσα στιγμή, πρέπει να αποδεικνύεται ότι διατηρείται η ακεραιότητα του τόπου. Συγκεκριμένα:

- τα μέτρα αποκατάστασης πρέπει να αφορούν τους οικοτόπους και/ή τα είδη που επηρεάζονται αρνητικά (δηλαδή επαναφορά του ίδιου τύπου οικοτόπου/είδους),
- τα μέτρα αποκατάστασής στοχεύουν στη θιγόμενη περιοχή,
- η αποκατάσταση πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των αρνητικών επιπτώσεων, όσον αφορά στη διάρκεια, την έκταση και την έντασή τους. Η μείωση αυτή πρέπει να επιτυγχάνεται σε σύντομο χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια της.

### Τα αντισταθμιστικά οφέλη για τη βιοποικιλότητα

αποτελούν πρακτική που εφαρμόζεται συχνά από τη MEEB για την αντιστάθμιση αναπόφευκτων επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα από τις δραστηριότητές της. Μπορεί να περιλαμβάνουν δημιουργία οικοτόπου, αποκατάσταση ή βελτίωση και επίσης αγορά έκτασης ισοδύναμου οικοτόπου για μακροχρόνια προστασία. Σε μερικές περιπτώσεις, ενδέχεται να πραγματοποιηθούν μετακινήσεις ειδών ή φυτοκοινωνιών. Τα αντισταθμιστικά οφέλη θα μπορούσαν να προσφέρουν κάποια ευκαιρία για αντιστάθμιση κατά την έννοια του άρθρ. 6(4) της Οδηγίας των Οικοτόπων, όταν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο εν λόγω άρθρο.

## Η ΜΕΕΒ στις θαλάσσιες περιοχές Natura 2000

Η εξόρυξη αδρανών υλικών από θαλάσσιες περιοχές καθίσταται όλο και πιο σημαντική. Το αμμοχάλικο αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό από τα ορυκτά βυθοκόρησης από τη θάλασσα, αλλά υπάρχουν και άλλα όπως οι κελυφώδεις πέτρες και τα μεταλλοφόρα ορυκτά.

Ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός είναι βασικό εργαλείο για τη βελτιστοποίηση της χρήσης του θαλάσσιου χώρου προς όφελος της οικονομικής ανάπτυξης και του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Η υιοθέτηση της ζωνοποίησης μπορεί να δώσει τη δυνατότητα ένταξης για θαλάσσια εξόρυξη αδρανών σε ένα περιβάλλον με πολλές υφιστάμενες χρήσεις, με στρατηγικό τρόπο, μέσω της αναγνώρισης περιοχών στις οποίες η βυθοκόρηση είναι πιθανόν να είναι πιο κατάλληλη ή αποδεκτή.

Η εξόρυξη αδρανών μπορεί να έχει πιθανές επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον, όπως π.χ. αφαίρεση του βένθους, αύξηση της θολερότητας του νερού, αλλαγή στη σύνθεση του ιζήματος, αλλαγές στην υδροδυναμική/μεταφορά ιζήματος, κ.λπ.



Η σημασία και η έκταση των επιπτώσεων εξαρτάται από ένα ευρύ φάσμα παραγόντων συμπεριλαμβανομένης της θέσης της περιοχής εξόρυξης, τη φύση της επιφάνειας και του υποκείμενου ιζήματος, τις διαδικασίες της ακτογραμμής, τον σχεδιασμό, τη μέθοδο, τον ρυθμό, το ποσό και την ένταση της εξόρυξης και την ευαισθησία των οικотόπων και των ειδών που βρίσκονται στην περιοχή Natura 2000.

Οι πιο σημαντικές επιπτώσεις της βυθοκόρησης είναι η μείωση του επιπέδου του βυθού και η αφαίρεση των ιζημάτων του βυθού, η οποία προκαλεί μια προσωρινή αλλαγή στην τοπογραφία του βυθού, τη σύνθεση και τη δομή των ιζημάτων, η οποία με τη σειρά της προκαλεί καταστροφή των βενθικών οργανισμών. Μελέτες διαπιστώνουν απώλεια της τάξης του 30-80% στην ποικιλότητα των ειδών, την πυκνότητα του πληθυσμού και τη βιομάζα των βενθικών ασπονδύλων στις περιοχές βυθοκόρησης, ενώ το μέγεθος της απώλειας εξαρτάται από την ένταση της βυθοκόρησης στη συνολική περιοχή. Οι ζημιές αυτές δεν περιορίζονται μόνο στην ίδια την περιοχή βυθοκόρησης αφού τα πλούμια που δημιουργούνται από τις εργασίες βυθοκόρησης μπορεί να επεκτείνονται σε ιδιαίτερα μεγάλη απόσταση πέρα από την περιοχή εργασίας. Συνεπώς, ορισμένες εξορύξεις εκτός των θαλάσσιων περιοχών του Natura 2000 μπορεί να έχουν έμμεσες επιπτώσεις και σε αυτές.

Ορισμένα είδη μπορεί να είναι πολύ ευαίσθητα αν οι εργασίες εξόρυξης αδρανών συμπίπτουν με την περιοχή αναπαραγωγής ή ωτοκίας. Ο πρωταρχικός κίνδυνος από την απόθεση ιζημάτων πλούμιου είναι η πρόκληση ασφυξίας στα αυγά των ψαριών στους τόπους ωτοκίας, όπως αυτά της ρέγγας και του αμμοδύτη. Οι συνέπειες της υποβάθμισης των βενθικών κοινοτήτων πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη σε σχέση με τις τροφικές αλυσίδες οι οποίες είναι κρίσιμες για τα προστατευόμενα είδη. Για παράδειγμα οι αμμοδύτες αποτελούν βασικό παράγοντα στη θαλάσσια τροφική αλυσίδα και έχουν ιδιαίτερη σημασία για τα θαλασσοπούλια και τα θαλάσσια θηλαστικά.

## Παραδείγματα μέτρων μετριασμού σε θαλάσσιες εξορύξεις αδρανών υλικών

Η περίοδος εντατικής βυθοκόρησης περιορίζεται σε συγκεκριμένο αριθμό ωρών ανά μονάδα επιφάνειας (ha).

Για την προστασία των θαλασσοπουλιών τα οποία είναι ευαίσθητα σε οχλήσεις, δεν επιτρέπονται δραστηριότητες βυθοκόρησης για συγκεκριμένους μήνες τον χρόνο

Δεν επιτρέπονται εργασίες βυθοκόρησης κατά την περίοδο αναπαραγωγής και ανατροφής των μικρών των θαλάσσιων θηλαστικών που είναι ευαίσθητα στις οχλήσεις.

Δεν γίνονται εργασίες σε ενδιάμεσες ζώνες επαρκούς μεγέθους γύρω από τις ειδικά ευαίσθητες περιοχές.

Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η περιοχή βυθοκόρησης και επομένως το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, οι περιοχές εργασίας είναι σχετικά μικρές. Σε κάθε παραχώρηση τόπου επιτρέπονται εργασίες σε έναν περιορισμένο αριθμός περιοχών. Μόνο όταν οι εργασίες ολοκληρώνονται σε έναν χώρο μπορούν να αρχίσουν εργασίες σε έναν νέο. Η επιστροφή σε περιοχές στις οποίες έχει ήδη γίνει βυθοκόρηση δεν επιτρέπεται, με σκοπό την παροχή βέλτιστου πλαισίου για φυσική αναγέννηση.

Το βάθος της βυθοκόρησης του ιζήματος είναι περιορισμένο.

Για να μειωθεί το πλούμιο, ο βυθοκόρος διοχετεύει την υπερχείλιση κάτω από το σκάφος και μέσα στη θάλασσα

## Βασικές συστάσεις

Για την υποστήριξη μιας συνολικά αποτελεσματικής και αποδοτικής διαδικασίας αξιολόγησης και υλοποίησης δραστηριοτήτων της ΜΕΕΒ:

η κατάρτιση σχεδίου παρακολούθησης για τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των μέτρων πρόληψης, μετριασμού και αν κριθεί αναγκαίο των αντισταθμιστικών μέτρων.

η συνεργασία ανάμεσα στις αρμόδιες αρχές και τους υποστηρικτές των έργων για την ανάλυση των περιορισμών και την εύρεση της βέλτιστης λύσης σε κάθε περίπτωση.

η πρώιμη και τακτική διαβούλευση ανάμεσα στις αρμόδιες αρχές, τους φορείς ανάπτυξης των έργων και των ενδιαφερόμενων μερών.

ο σεβασμός των υπάρχουσών διατάξεων για την προστασία των ειδών βάσει των Οδηγιών για τους Οικοτόπους και τα Πτηνά.

## Μελέτες περιπτώσεων

### Χαρακτηρισμός ΖΕΠ σε λατομείο

Η ΖΕΠ Dubnické štrkovisko βρίσκεται σε μια περιοχή όπου πραγματοποιούνταν βιομηχανική εξόρυξη χαλκίου στον ποταμό Vah (Σλοβακία). Λόγω της ατελούς εξόρυξης (αφήνοντας δηλαδή μικρές νησίδες) δημιουργήθηκε ένας φυσικός τόπος. Μόλις σταμάτησε η εξορυκτική δραστηριότητα, ακολούθησε γρήγορη φυσική διαδοχή που οδήγησε στη δημιουργία μιας περιοχής υψηλής ποιότητας για τα άγρια πτηνά. Στη Σλοβακία, ο τόπος αυτός (ca. 60 εκτάρια) είναι ένας από τους τρεις καλύτερους οικοτόπους φωλιάσματος του *Sterna hirundo*, ενός είδους της Οδηγίας για τα Πουλιά που εξαρτάται από την τακτική διαχείριση της φυσικής διαδοχής η οποία, στην προκειμένη περίπτωση, γίνεται τόσο από το κράτος όσο και από μη κυβερνητικές οργανώσεις. Έξι άλλα φωλεάζοντα είδη πτηνών μπορούν αν βρεθούν στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένων των *Ixobrychus minutus* και *Porzana porzana*.

Το παλαιό λατομείο χρησιμοποιείται επίσης από μεταναστευτικά και διαχειμάζοντα είδη. Η περιοχή διατηρεί τον οικολογικό χαρακτήρα της, παρά το γεγονός ότι αποτελεί μέρος μιας αδειοδοτημένης περιοχής εξόρυξης και βρίσκεται μέσα σε μια περιοχή έντονα επηρεασμένη από τον άνθρωπο, κοντά σε μια πόλη και έναν αυτοκινητόδρομο.

*Ministry of Environment, Slovakia, 2008.*

### Ορθές πρακτικές εξόρυξης αδρανών υλικών στο θαλάσσιο περιβάλλον

Τα θαλάσσια αδρανή υλικά παίζουν σημαντικό ρόλο στην παροχή υψηλής ποιότητας πρώτων υλών τόσο για την κατασκευαστική βιομηχανία του ΗΒ όσο και για την προστασία των ακτών. Οι περιοχές βυθοκόρησης αδειοδοτούνται από την Crown Estate, μετά από εκτενή Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ) και διαδικασία διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, η οποία παλαιότερα διεξάγονταν μέσω των Κοινοτήτων και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΚΤΑ) και του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Τροφίμων και Αγροτικών Υποθέσεων (ΥΠΤΑΥ) και τώρα μέσω του Οργανισμού Ναυτιλίας και Αλιείας (ΟΝΑ), εκτελεστικό όργανο του ΥΠΤΑΥ.

Το 2002, η κυβέρνηση δημιούργησε μια πρόσθετη πηγή χρηματοδότησης μέσω της επιβολής φόρου επί των πρωτογενών αδρανών υλικών που αποκτούνται τόσο από χερσαίες όσο και από θαλάσσιες περιοχές. Αυτό το Ταμείο Εισφορών για Βιώσιμα Αδρανή Υλικά (TEBAY) έχει τέσσερις βασικούς στόχους:

- Ελαχιστοποίηση της ζήτησης για πρωτογενή αδρανή
- Προώθηση φιλικής προς το περιβάλλον εξόρυξης και μεταφοράς
- Αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από παλιές εξορύξεις
- Αποζημίωση των τοπικών κοινοτήτων για τις επιπτώσεις της εξόρυξης αδρανών.

*Marine aggregate extraction: Helping to determine good practice. Conference proceedings: September 2006. Editors: Newell and Garner.*

## Κατευθυντήριες γραμμές για τον σχεδιασμό εξορυκτικών δραστηριοτήτων στην Αγγλία

Στην Αγγλία, οι Δηλώσεις Μεταλλευτικής Πολιτικής καθορίζουν τις εθνικές πολιτικές για τον σχεδιασμό εξορυκτικών δραστηριοτήτων. Ειδικοί στόχοι ορίζονται για διάφορα είδη υλικών (αδρανή υλικά, άργιλο, φυσική πέτρα για κτίσματα και στέγες, πετρέλαιο και φυσικό αέριο).

Όταν η εξορυκτική δραστηριότητα προτείνεται να εγκατασταθεί μέσα, κοντά, ή σε περιοχή που είναι πιθανόν να επηρεάσει σημαντικά έναν τόπο Natura 2000, ειδικές Δηλώσεις Χωροταξικής Πολιτικής και κατευθυντήριες οδηγίες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Αυτές καθορίζουν σαφείς κανόνες και προϋποθέσεις για την ανάπτυξη των σχεδιαζόμενων δραστηριοτήτων. Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των αρχών χωροταξικού σχεδιασμού, του κύριου του έργου και του Natural England περιγράφονται.

Το περιεχόμενο της ΔΕ, οι επιλογές για δημόσια διαβούλευση, η εκτίμηση των εναλλακτικών λύσεων, η εξέταση επιτακτικών λόγων υπέρτατου δημοσίου συμφέροντος και οι όροι για την εφαρμογή αντισταθμιστικών μέτρων καλύπτονται από τις κατευθυντήριες γραμμές.

Η Εθνική χωροταξική πολιτική περιγράφει πως οι μεμονωμένες Αρχές Σχεδιασμού Εξορύξεων (ΑΣΕ) πρέπει σχεδιάζουν τις εξορυκτικές δραστηριότητες αρμοδιότητάς τους. Κάθε ΑΣΕ συντάσσει ένα Πλαίσιο Αξιοποίησης Μεταλλευμάτων (ΠΑΜ) τα οποία:

- αναφέρει τη θέση των σημαντικών για τη βιοποικιλότητα περιοχών κάνοντας σαφή διάκριση μεταξύ των χαρακτηρισμένων περιοχών σε διεθνές, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και
- αναγνωρίζει περιοχές ή τόπους για αποκατάσταση ή δημιουργία νέων οικοτόπων προτεραιότητας οι οποίοι συμβάλουν στους περιφερειακούς στόχους.

<http://www.communities.gov.uk/publications/planningandbuilding/mineralspolicystatement5>

## Μέτρα μετριασμού για ιπτάμενους σκίουρους

Στη νοτιοδυτική Φινλανδία σχεδιάστηκε και αδειοδοτήθηκε ένα ορυχείο χρυσού που περιελάμβανε επιφανειακή και υπόγεια εξόρυξη. Σύμφωνα με την οικολογική μελέτη που εκπονήθηκε συμπληρωματικά της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, 1- 3 αρσενικά άτομα ιπτάμενου σκίουρου (*Pteromys volans*), ο οποίος είναι το πιο σημαντικό θηλαστικό στην περιοχή και προστατεύεται βάσει της Οδηγίας των Οικοτόπων, και τρία αναπαραγόμενα θηλυκά διαβίου στην περιοχή. Κάθε επικράτεια μελετήθηκε λεπτομερώς, συνυπολογίζοντας πιθανές διασυνδέσεις μεταξύ αυτών και άλλων ιπτάμενων σκίουρων εκτός της περιοχής εξόρυξης. Ο κοντινότερος τόπος Natura 2000 βρισκόταν 5 km μακριά από το ορυχείο.

Ο αιτών συμπλήρωσε την αίτησή του σχετικά με την προστασία του ιπτάμενου σκίουρου αφού συμβουλευτήκε τις περιφερειακές περιβαλλοντικές αρχές και οι όροι αδειοδότησης περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- Το άκρο του επιφανειακού ορυχείου μπορεί να επεκταθεί το πολύ έως 40 m απόσταση από το πλησιέστερο δένδρο με φωλιά. Μεταξύ της θέσης φωλιάσματος και του ορυχείου δεν επιτρέπεται η υλοτόμηση των δέντρων εκτός μιας ζώνης 5 μέτρων ανάμεσα στο ορυχείο και το δάσος, στην οποία επιτρέπεται η υλοτόμηση για λόγους ασφάλειας.
- Τα δέντρα που χρησιμοποιούνται για αναπαραγωγή και τροφοληψία στην περιοχή επικράτειας του ιπτάμενου σκίουρου δεν πρέπει να καταστραφούν και επαρκής ποσότητα δένδρων για παροχή προστασίας πρέπει να διατηρηθεί γύρω από τις θέσεις φωλιάσματος. Εντός της περιοχή του ορυχείου δεν πρέπει να κόβονται τα δέντρα στις διαδρομές των ιπτάμενων σκίουρων.

*Euromines (Polar Mining Oy, Vammala, Finland).*

## Για περισσότερο διάβασμα

Η παρούσα δημοσίευση αποτελεί περίληψη του Εγγράφου Κατευθύνσεων της ΕΕ για την "Εξόρυξη ορυκτών πλην των ενεργειακών και το δίκτυο Natura 2000": [http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/nee\\_i\\_report\\_el.pdf](http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/nee_i_report_el.pdf)

Η Επιτροπή έχει εκδώσει έγγραφα κατευθύνσεων για παροχή βοήθειας στην κατανόηση και εφαρμογή των διαδικασιών της δέουσα εκτίμησης. Αυτά είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Επιτροπής για το Natura 2000: [http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance\\_en.htm](http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm)

Διαχείριση των τόπων του δικτύου Natura 2000: Οι διατάξεις του Άρθρου 6 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους [http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/Provisions\\_Art\\_6\\_nov\\_2018\\_el.pdf](http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/Provisions_Art_6_nov_2018_el.pdf)

Η Οδηγία των Οικοτόπων: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:31992L0043>

Η οδηγία των Πτηνών: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32009L0147>

Σύνοψη των κυριότερων διατάξεων των Οδηγιών Πλαίσιο για τα Νερά και τη Θαλάσσια Στρατηγική και των Οδηγιών για τα Πτηνά, τους Οικοτόπους και τις Πλημμύρες, (στα αγγλικά): <https://publications.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/cce60733-c81e-11e6-a6db-01aa75ed71a1>

Απεικονιστής Natura 2000: <http://natura2000.eea.europa.eu/>

